

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εκστρατεία Επιθεώρησης Ξενοδοχείων, Εστιατορίων και
Υποστατικών Διανομής Έτοιμων Φαγητών
Μάιος, Ιούνιος και Σεπτέμβριος 2023

A/A	ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΣΕ)
B1.	ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟ
1	Ξενοδοχείο
2	Εστιατόριο
3	Υποστατικό Διανομής Έτοιμων Φαγητών
B2.	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (ΣΔΚ)
4	Υπάρχει Σύστημα Διαχείρισης των Κινδύνων (ΣΔΚ);
5	Εφαρμόζεται ΣΔΚ;
6	Τηρείται Μητρώο Εκπαίδευσης Προσωπικού για ασφάλεια και υγεία;
B3.	ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (ΓΕΚ)
7	Υπάρχει Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων (ΓΕΚ);
8	Είναι κατάλληλη η ΓΕΚ;
Καθορίζονται μέτρα για:	
8.1	Αιχμηρά αντικείμενα;
8.2	Ανατροπή ραφιών ή πτώση αντικειμένων από αυτά;
8.3	Πτώση στο ίδιο επίπεδο;
8.4	Πτώση από ύψος;
8.5	Εγκαύματα;
8.6	Προστασία από βιολογικούς παράγοντες (π.χ. Covid-19, Λεγεωνέλλα)
8.7	Χρήση μοτοσικλέτας / ποδηλάτου;
8.8	Αποθήκευση και χρήση πετρελαιοειδών
B4.	ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ - ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ
Εφαρμόζονται μέτρα για:	
9	Αιχμηρά αντικείμενα;
10	Ανατροπή ραφιών ή πτώση αντικειμένων από αυτά;
11	Πτώση στο ίδιο επίπεδο;
12	Πτώση από ύψος;
13	Εγκαύματα;
14	Προστασία από βιολογικούς παράγοντες (π.χ. Covid-19, Λεγεωνέλλα)
15	Χρήση μοτοσικλέτας / ποδηλάτου;
16	Αποθήκευση και χρήση πετρελαιοειδών
B5	Έλεγχος για Άδεια Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών / Έκθεση Περιοδικού Ελέγχου
17	Υπάρχει Άδεια Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών / Έκθεση Περιοδικού Ελέγχου;

**Εκστρατεία Επιθεώρησης Ξενοδοχείων, Εστιατορίων και
Υποστατικών Διανομής Έτοιμων Φαγητών
Μάιος, Ιούνιος και Σεπτέμβριος 2023**

Επεξηγήσεις Σημείων Ελέγχου (ΣΕ)

Κατά τις επιθεωρήσεις θα ελέγχονται τα ακόλουθα:

1. Εάν το υποστατικό εμπίπτει στην κατηγορία των Ξενοδοχειακών Μονάδων.
2. Εάν το υποστατικό εμπίπτει στην κατηγορία των Χώρων Εστίασης.
3. Εάν παρέχονται υπηρεσίες διανομής έτοιμων φαγητών.
4. Εάν υπάρχουν διαθέσιμα στο υποστατικό έγγραφα που καθορίζουν διαδικασίες, την οργανωτική δομή και λειτουργία της επιχείρησης, σχετικά με τα θέματα ασφάλειας και υγείας. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία των προσώπων που ασχολούνται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης, τις γραπτές διαδικασίες για τη διαχείριση των κινδύνων καθώς και τη Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων (ΓΕΚ), ώστε να εξασφαλίζεται η ύπαρξη Συστήματος Διαχείρισης των Κινδύνων (ΣΔΚ). Προϋπόθεση για την ύπαρξη ΣΔΚ αποτελεί η ύπαρξη ΓΕΚ.
5. Εάν τηρούνται οι διαδικασίες και εφαρμόζονται τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα που καθορίζονται στα πιο πάνω έγγραφα του ΣΔΚ, όπως αυτά προκύπτουν από τη ΓΕΚ. Ο εργοδότης οφείλει να εφαρμόζει ΣΔΚ έτσι ώστε να διασφαλίζει τον αποτελεσματικό προγραμματισμό, την οργάνωση και τον έλεγχο των κινδύνων με την εφαρμογή των προληπτικών και προστατευτικών μέτρων (οργανωτικών ή και τεχνικών) που απορρέουν από τη ΓΕΚ καθώς και την παρακολούθηση και αναθεώρηση των μέτρων αυτών.
6. Εάν τηρείται μητρώο εκπαίδευσης προσωπικού στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας (Α&Υ), στο οποίο να αναφέρονται μεταξύ άλλων ο τίτλος, το περιεχόμενο, η ημέρα διεξαγωγής και η διάρκεια της εκπαίδευσης, το όνομα του εκπαιδευτή καθώς και τα ονόματα των προσώπων που εκπαιδεύτηκαν. Να ελέγχεται εάν κάθε εργοδοτούμενος έχει παρακολουθήσει κατ'ελάχιστον 6 ώρες εκπαίδευση σε θέματα που αφορούν την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία ή εάν διαθέτει αποδεικτικά στοιχεία επιτυχούς συμπλήρωσης του προγράμματος «e-gnosis» του Κέντρου Παραγωγικότητας Κύπρου.
7. Εάν υπάρχει ΓΕΚ για όλες τις δραστηριότητες του υποστατικού. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στον χώρο εργασίας, η απαίτηση για ετοιμασία ΓΕΚ εφαρμόζεται σε όλα τα υποστατικά ανεξάρτητα του μεγέθους του υποστατικού ή του αριθμού των εργοδοτούμενων που εργοδοτούνται σε αυτά. Επίσης, επιβάλλεται η ύπαρξη και διάθεση της ΓΕΚ ακόμη και από τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα.
8. Εάν καθορίζονται με βάση τη ΓΕΚ, για όλους τους κίνδυνους, τα απαιτούμενα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα ανά θέση εργασίας και ανά δραστηριότητα (μηχανήματα / εξοπλισμό / ουσίες / υποστατικά / εγκαταστάσεις / διεργασίες) καθώς και η συμπερίληψη στη ΓΕΚ των πηγών κινδύνου των προσώπων που επηρεάζονται (π.χ. χειριστές μηχανημάτων / συσκευών, συντηρητές, προσωπικό καθαρισμού), τα μέτρα που ήδη έχουν ληφθεί και τα πρόσθετα μέτρα (οργανωτικά και τεχνικά) που πρέπει να ληφθούν καθώς και τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των μέτρων αυτών.
Η ΓΕΚ είναι κατάλληλη μόνο αν γίνεται ειδική αναφορά, μεταξύ άλλων, στους πιο κάτω κινδύνους ή κινδύνους που δημιουργούνται / προέρχονται από τις πιο κάτω επικίνδυνες καταστάσεις και καθορίζονται τα απαιτούμενα μέτρα για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών, ως ακολούθως:

- 8.1. Αιχμηρά αντικείμενα, όπως μαχαίρια και αιχμηρές επιφάνειες. Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την παροχή και χρήση κατάλληλων μέσων ατομικής προστασίας όπως γάντια, ποδιές, παπούτσια.
- 8.2. Ανατροπή ραφιών ή πτώση αντικειμένων από αυτά πάνω σε εργαζόμενους. Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
- (i) Κατάλληλη στερέωση των ραφιών που βρίσκονται σε αποθήκες, κουζίνες κ.λπ. σε σταθερές επιφάνειες π.χ. τοίχους, ταβάνια κ.λπ. ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος ανατροπής τους.
 - (ii) Τα ράφια πρέπει να είναι συναρμολογημένα σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
 - (iii) Τα ράφια πρέπει να στοιβάζονται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή, να τηρείται το προβλεπόμενο βάρος στοιβάξης και να αποφεύγεται η φύλαξη βαριών αντικειμένων στους υψηλότερους πάτους.
 - (iv) Να διασφαλίζεται κατάλληλη και ασφαλής πρόσβαση των εργαζομένων στα υλικά που αποθηκεύονται στους υψηλότερους πάτους.
- 8.3. Γλιστρήματα, παραπατήματα ή πτώσεις στο ίδιο επίπεδο. Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:
- (i) Τακτικό έλεγχο των δαπέδων των χώρων εργασίας και διακίνησης ώστε αυτά να διατηρούνται καθαρά και ελεύθερα εμποδίων.
 - (ii) Κατάλληλα συστήματα αποστράγγισης των νερών ή άλλων υγρών αποβλήτων.
 - (iii) Παροχή και χρήση αντιολισθητικών υποδημάτων από τους εργαζομένους όπου αυτό απαιτείται.
 - (iv) Σήμανση του ολισθηρού χώρου με κατάλληλη πινακίδα.
 - (v) Επαρκή φωτισμό των χώρων εργασίας και διακίνησης.
- 8.4. Πτώση από ύψος κατά τη διάρκεια εργασιών συντήρησης π.χ. καθαρισμού τζαμιών, μπάνιων, αλλαγής λαμπτήρων, μπογιατισμάτων κ.λπ. Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα:
- (α) Στην περίπτωση που οι εργασίες συντήρησης εκτελούνται από το προσωπικό του εργοδότη (κατόχου του υποστατικού):
 - (i) Χρήση κατάλληλου εξοπλισμού ανάλογα με τη φύση και διάρκεια της εργασίας όπως φορητές κλίμακες, μηχανικούς εξοπλισμούς ανύψωσης προσώπων (όπου εφαρμόζεται).
 - (ii) Ύπαρξη κατάλληλων κιγκλιδωμάτων σε θέσεις εργασίας σε ύψος.
 - (iii) Ύπαρξη χειρολισθήρων και κιγκλιδωμάτων / στηθαίων στα κλιμακοστάσια.
 - (iv) Ύπαρξη επαρκούς φωτισμού.
 - (β) Στην περίπτωση που οι εργασίες συντήρησης ανατίθενται σε εξωτερικά πρόσωπα / εκτελούνται με την αγορά υπηρεσιών θα πρέπει να διασφαλίζεται από τον εργοδότη (κάτοχο του υποστατικού) ότι τα πρόσωπα στα οποία ανατίθενται οι εργασίες λαμβάνουν τα απαιτούμενα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα και συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της νομοθεσίας π.χ. έχουν κατάλληλη ΓΕΚ, τον αναγκαίο εξοπλισμό εργασίας, τα κατάλληλα Μέσα Ατομικής Προστασίας.
- 8.5. Εγκαύματα λόγω επαφής με ανοικτή φλόγα ή θερμές επιφάνειες. Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων πρέπει να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:
- (i) Παροχή και χρήση κατάλληλων Μέσων Ατομικής Προστασίας όπως κατάλληλα γάντια και ποδιές.
 - (ii) Κατάλληλη σήμανση των θερμών επιφανειών, όπου εφαρμόζεται.
 - (iii) Τοποθέτηση κατάλληλων εμποδίων για την αποφυγή επαφής με θερμές επιφάνειες, όπου αυτό είναι εφικτό.
 - (iv) Κατάλληλη ενημέρωση / εκπαίδευση.

8.6. Έκθεση σε βιολογικούς παράγοντες και ανάλογα με την οδό μετάδοσης (με το αίμα, την αναπνοή, την επαφή, τη στοματο-πρωκτική οδό). Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων πρέπει να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

- (i) Μείωση στο ελάχιστο του αριθμού των εργοδοτούμενων που ενδέχεται να εκτεθούν.
- (ii) Κατάλληλο σχεδιασμό των μεθόδων εργασίας ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο δυνατό η έκθεση των εργοδοτούμενων.
- (iii) Μέτρα συλλογικής προστασίας ή/και όταν δεν είναι δυνατόν να αποφευχθεί η έκθεση με άλλον τρόπο, μέτρα ατομικής προστασίας.
- (iv) Μέτρα υγιεινής συμβατά με την πρόληψη ή τη μείωση της έκθεσης.
- (v) Τεχνικά μέτρα αποτροπής της εξάπλωσης (π.χ. λειτουργία εξοπλισμού σε κατάλληλες θερμοκρασίες, συντήρηση εξοπλισμού, παρακολούθηση εξοπλισμού κ.λπ.).
- (vi) Εκπόνηση σχεδίων για την αντιμετώπιση κρουσμάτων μόλυνσης.
- (vii) Επίβλεψη υγείας και εφαρμογή σχεδίου εμβολιασμού όπου απαιτείται.
- (viii) Εφαρμογή εξειδικευμένων οδηγιών του ΤΕΕ όπου υπάρχουν (π.χ. εκδόσεις για τη νόσο των λεγεωνάριων).
- (ix) Εφαρμογή των μέτρων που εξαγγέλλονται από το Υπουργείο Υγείας για αναχαίτηση της πανδημίας COVID 19.

8.7. Διακίνηση με μοτοσικλέτα / ποδήλατο. Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων πρέπει να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

- (i) Παροχή και χρήση κατάλληλων μέσων ατομικής προστασίας όπως κράνη ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα κ.λπ.
- (ii) Κατάλληλη εκπαίδευση και κατοχή άδειας οδηγού.
- (iii) Τακτικό έλεγχο και επαρκή συντήρηση του μηχανοκίνητου εξοπλισμού.
- (iv) Επιτήρηση / έλεγχος των οδηγών.
- (v) Διαθεσιμότητα κατάλληλων διαδικασιών όπως π.χ. διαχείριση παραπόνων, ατυχήματος / έκτακτης ανάγκης, καταγγελιών, μη συμμορφώσεων κ.λπ.
- (vi) Καθορισμός κριτηρίων επιλογής οδηγών (π.χ. προηγούμενη πείρα, προηγούμενη εμπλοκή σε οδικά ατυχήματα, πόντοι στην άδεια οδήγησης κ.λπ.).
- (vii) Καθορισμός ελάχιστων υποχρεώσεων των οδηγών (π.χ. συμμόρφωση με κώδικα οδικής κυκλοφορίας, χρήση μέσων ατομικής προστασίας κ.λπ.).
- (viii) Επικόλληση σε εμφανές σημείο εταιρικό τηλέφωνο στο οποίο οι πολίτες να έχουν την ευχέρεια να καταγγέλλουν αμελές οδήγημα.
- (ix) Καθορισμός μέτρων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με κώδικα οδικής κυκλοφορίας / οδηγίες που έχουν δοθεί / καταγγελίες που έγιναν (π.χ. επανεκπαίδευση, προειδοποίηση, επίπληξη κ.λπ.).
- (x) Καταγραφή ατυχημάτων / διερεύνηση αιτιών / λήψη διορθωτικών μέτρων – ενημέρωση ΤΕΕ όπου απαιτείται από τη νομοθεσία.
- (xi) Κατάλληλη εταιρική πολιτική για καλλιέργεια κουλτούρας ασφαλούς οδήγησης στο πλαίσιο της οποίας να ανταμείβεται η σωστή οδική συμπεριφορά και να αποθαρρύνεται η απρόσεκτη και επικίνδυνη οδήγηση.
- (xii) Στην περίπτωση που οι εργασίες που αφορούν διακίνηση με μοτοσικλέτα / ποδήλατο ανατίθενται σε εξωτερικά πρόσωπα / εκτελούνται με την αγορά υπηρεσιών το πρόσωπο που αναθέτει την εργασία πρέπει να διασφαλίζει ότι τηρούνται τα πιο πάνω.

8.8 Αποθήκευση και χρήση πετρελαιοειδών και αποφυγή πυρκαγιάς ή/και έκρηξης κατά τις πιο πάνω διεργασίες.

9. – 16. Εάν εφαρμόζονται κατάλληλα και επαρκή προληπτικά και προστατευτικά μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων σύμφωνα με αυτά που αναφέρονται στα πιο πάνω σημεία 8.1 – 8.8, αντίστοιχα.

17. Εάν ο εργοδότης έχει εξασφαλίσει Άδεια Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών, σε περίπτωση που στο υποστατικό υπάρχουν εγκατεστημένα μέσα αποθήκευσης **υγρών πετρελαιοειδών** με

μέγιστη ογκομετρική χωρητικότητα που σύμφωνα με την περί Πετρελαιοειδών Νομοθεσία απαιτείται η εξασφάλιση της σχετικής Άδειας. Όσον αφορά το **υγραέριο**, τίθενται σε εφαρμογή από την 1.9.2022 οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Εγκατάσταση, Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Εγκαταστάσεων Υγραερίου) Κανονισμοί του 2021. Ως εκ τούτου ελέγχεται εάν ο εργοδότης έχει εξασφαλίσει Έκθεση Περιοδικού Ελέγχου από εγκεκριμένο Ελεγκτή Εγκατάστασης Υγραερίου στην οποία να βεβαιώνεται η ασφαλής και καλή λειτουργική κατάσταση της εγκατάστασης υγραερίου, σύμφωνα με τους πιο πάνω Κανονισμούς. Διευκρινίζεται ότι για την αποθήκευση υγραερίου ισχύουν οι υφιστάμενες Άδειες Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών εάν αυτές δεν έχουν λήξει. Να καταγράφεται η μέγιστη ογκομετρική χωρητικότητα όλων των μέσων αποθήκευσης υγρών πετρελαιοειδών ή / και υγραερίου στο υποστατικό.

23.4.2023

**ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**